

នៅចំពោះមុខសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ : ០០៤/០៧-០៩-២០០៩-អវតក/កសថស
ដាក់ទៅ : សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
ថ្ងៃដាក់ : ថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៥
ភាគីអ្នកដាក់ : សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
ភាសាដើម : អង់គ្លេស

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 08-Apr-2016, 15:10
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: **សម្ងាត់ អមដោយ ឧបសម្ព័ន្ធសម្ងាត់មួយ**

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយ កសថស: **សម្ងាត់/Confidential**

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:

ការពិនិត្យឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ:

ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:

ហត្ថលេខា:

ចម្លើយតបទៅនឹងដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ ចុះថ្ងៃទី៥ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៥ និង
ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងទៅស៊ើបអង្កេតបន្ថែម ពាក់ព័ន្ធនឹងវិសាលភាពនៃកិច្ចស៊ើបអង្កេតនៅក្នុង
អាណាចក្រជាតិដោយបង្ខំ នៅក្នុងតំបន់១ និងតំបន់៤

អ្នកដាក់ឯកសារ:

សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ
លោក Nicholas KOUMJIAN

អ្នកទទួលឯកសារ:

សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
ចៅក្រម យូ ប៊ុនឡេង
ចៅក្រម Michael BOHLANDER

សហមេធាវី អា អាឌ
ម៉ូ លុជ្ជ
Göran SLUITER
Richard ROGERS

អ្នកទទួលឯកសារ:

សហព្រះរាជអាជ្ញាជាតិ
លោកស្រី ជា លាង

ភាគីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
ទាំងអស់នៃសំណុំរឿង០០៤

សហមេធាវី អ៊ឹម ថែម
ប៊ីត ហ៊ីងលីម
John R.W.D. JONES QC

I. សេចក្តីផ្តើម

1. ដោយអនុលោមតាមវិធាន ៥៥(២) និង ៥៥(៣)¹ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ (“សពអ”) នៅពេលនេះ សូមធ្វើការឆ្លើយតបទៅនឹងដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ (“សចសអ”) ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥²។

2. នៅក្នុងដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ សចសអ ជូនដំណឹងដល់សហព្រះរាជអាជ្ញាថាកិច្ចស៊ើបសួរដែលកំពុងបន្តក្នុងសំណុំរឿង០០៤ បានឱ្យដឹងថា៖

ក. វត្តរាំងកេសី ដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅឃុំរាំងកេសី ស្រុកសង្កែ និងតំបន់នៃស្រុកសង្កែដែលបច្ចុប្បន្នស្ថិតក្នុងឃុំកំពង់ព្រាង មានភស្តុតាងអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ដែលបានកើតឡើងក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧ និង១៩៧៨ គ្រប់គ្រងដោយតំបន់៤ ប៉ុន្តែមិនស្ថិតក្នុង “ភាគពាយ័ព្យកណ្តាលនៃស្រុកសង្កែបច្ចុប្បន្នឡើយ”³ ដូចបានឱ្យដឹងក្នុងកថាខណ្ឌ៤ ដល់ទី៦ នៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទាក់ទងនឹងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ឬអំពើហិង្សាយេនឌ័រ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៤ នោះទេ (“ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរបន្ថែម”⁴) និង

ខ. អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ អាចកើតឡើងនៅតាមបណ្តាស្រុកនៃភូមិភាគពាយ័ព្យបន្ថែមទៅលើស្រុកសង្កែ ដូចជាក្នុងស្រុកមោងឫស្សី ស្រុកគាស់ក្រឡ និងស្រុកសំឡូត⁵។

3. ហេតុដូច្នេះ សចសអ ស្នើសុំឱ្យបញ្ជាក់បំភ្លឺ៖

ក. ថាតើ វត្តរាំងកេសី តំបន់នៃស្រុកសង្កែដែលបច្ចុប្បន្នស្ថិតក្នុងឃុំកំពង់ព្រាង ស្រុកមោងឫស្សី ស្រុកគាស់ក្រឡ និងស្រុកសំឡូត តើតំបន់ទាំងអស់នេះស្ថិតនៅក្នុង

¹ អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា, វិធានផ្ទៃក្នុង (វិសោធនកម្មលើកទី៩), វិសោធនកម្មនៅថ្ងៃទី១៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥ (“វិធាន”)។

² D272 ដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ, ៥ វិច្ឆិកា ២០១៥។

³ D272 ដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ, ៥ វិច្ឆិកា ២០១៥, កថាខណ្ឌ ក.២។

⁴ D191 សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម, ២៤ មេសា ២០១៤។

⁵ D272 ដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ, ៥ វិច្ឆិកា ២០១៥, កថាខណ្ឌ ខ.១។

វិសាលភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរទៅក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ដូចបានជម្រាបជូន
ខាងលើដែរ ឬទេ^៦។

- ខ. អំពីទីតាំងពិតប្រាកដនៅក្នុងសម័យកាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដែលមានបំណង
គ្របដណ្តប់ “ភាគពាយ័ព្យពាក់កណ្តាលនៃស្រុកសង្កែបច្ចុប្បន្ន”^៧ ហើយ
- គ. ឧក្រិដ្ឋកម្មណាខ្លះដែលប្រើឃ្លាថា “ឧក្រិដ្ឋកម្មផ្សេងៗទៀត” ក្នុងកថាខណ្ឌ៦ នៃ
ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបន្ថែមបានគ្របដណ្តប់^៨។

II. ចម្លើយតបទៅនឹងដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ

4. ដោយបានពិចារណាទៅលើភស្តុតាង ដែលបានលើកយោងនៅក្នុងដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ
សព្វ បានជូនដំណឹងដល់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត (“សចស”) ថា អនុលោមតាមកថាខណ្ឌ១
និង៤ ដល់៦ នៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបន្ថែម សចស បានទទួល និងអនុញ្ញាតឱ្យ
ដឹកនាំកិច្ចស៊ើបសួរឱ្យបានពេញលេញទៅក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ដែលអាចបានប្រព្រឹត្តឡើង
នៅក្រោមអំណាចរបស់ យីម ទិត^៩ នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៧៨ នៅស្រុកសង្កែ ដែលរួមទាំង៖

- ក. តំបន់នៃស្រុកសង្កែនៅពេលតំបន់នេះជាផ្នែកនៃតំបន់១នៃភូមិភាគពាយ័ព្យ នៅក្នុងសម័យ
កាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និង “រួមបញ្ចូលទាំងផ្នែកខាងកើតដែលឥឡូវនេះស្ថិតនៅក្នុង
ស្រុកបាណន់”^{១០} ហើយ
- ខ. ទីតាំងនានាដែលបច្ចុប្បន្នស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ព្រំប្រទល់នៃស្រុកសង្កែ ដោយមិនគិតអំពីថាតើ
ទីតាំងទាំងនេះជាផ្នែកនៃតំបន់១ឬតំបន់៤ ក្នុងសម័យកាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យនោះទេ។

5. សព្វ បញ្ជាក់ថា កថាខណ្ឌ៦ នៃដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបន្ថែមត្រូវយោងទៅភាគណ្តាសាន
កណ្តាល ជាជាងពាក់កណ្តាលទៅភាគពាយ័ព្យ នៅពេលស្វែងរកការពិពណ៌នាអំពីទីតាំងតំបន់៤

---

⁶ D272 ដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ, ៥ វិច្ឆិកា ២០១៥, កថាខណ្ឌ ក.៣ក និង ខ.២។
⁷ D272 ដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ, ៥ វិច្ឆិកា ២០១៥, កថាខណ្ឌ ក.៣ខ យោងកថាខណ្ឌ៦ នៃសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម។
⁸ D272 ដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ, ៥ វិច្ឆិកា ២០១៥, កថាខណ្ឌ ក.៣គ។
⁹ ដូចបានបញ្ជាក់លម្អិតក្នុង D191 សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម, ២៤ មេសា ២០១៤, កថាខណ្ឌ ៥-៦។
¹⁰ D191 សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម, ២៤ មេសា ២០១៤, កថាខណ្ឌ ៥។

ក្នុងអំឡុងពេលរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ នៅក្នុងស្រុកសង្កែបច្ចុប្បន្ន។ នៅពេលដាក់ដីកាបញ្ជូន រឿងឱ្យស៊ើបសួរនៃមន្ត្រីនោះ ព្រំប្រទល់ជាក់លាក់រវាងតំបន់១ និង តំបន់៤ មិនទាន់មាននៅ ឡើយ ទោះបីជាគេជឿជាក់ថា តំបន់៤ រួមមានតំបន់នានានៅភូមិភាគឦសាននៃផ្លូវថ្នល់ភ្នំ¹¹ ឬផ្លូវ ជាតិលេខ៥ យ៉ាងណាក៏នោះទេ¹² (គូសបញ្ជាក់ដោយពណ៌បៃតង និងពណ៌ទឹកក្រូចនៅក្នុងផែនទី ទាំងពីរតាមលំដាប់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ក)។

6. ជាទូទៅ ដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរនៃមន្ត្រីមានគោលបំណងស្នើសុំឱ្យ សចស ស៊ើបអង្កេត អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំនៅក្នុងទីតាំងទាំងនោះ ថាតើវាជាផ្នែកមួយនៃតំបន់១ ឬ តំបន់៤ នៅក្នុង រយៈកាលនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យយ៉ាងណា។ ហេតុដូច្នោះ វិសាលភាពនៃកិច្ចស៊ើបសួរតាម ផ្លូវតុលាការរួមបញ្ចូលទាំងតំបន់នៃស្រុកសង្កែ ដែលគ្របដណ្តប់ទាំងឃុំកំពង់ព្រៀងបច្ចុប្បន្ន និងដូច ដែលបង្ហាញភ័ស្តុតាងនៅក្នុងកថាខណ្ឌ ៤ នៃដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរនៃមន្ត្រី៖

- ក. វត្តរាំងកេសី¹³ និងភូមិរាំងកេសី¹⁴ ក្នុងឃុំរាំងកេសី
- ខ. វត្តនៅជិតទំនប់ កងហត ដែលឥឡូវស្ថិតនៅក្នុងស្រុកបាណន់¹⁵

---

¹¹ D6.1.173 កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី អ៊ុំ សារ៉េន, ១៩ មិថុនា ២០០៨, ENG 000274618 ដូចដែលបានយោង នៅក្នុង D191 សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម, ២៤ មេសា ២០១៤, ជើងទំព័រ២២។

¹² D118/102, កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ទាត់ ធឿន, ១០ កញ្ញា ២០១៣, A27 ដូចដែលបានយោងនៅក្នុង D191 សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម, ២៤ មេសា ២០១៤, ជើងទំព័រ២២។

¹³ D191.1.6 របាយការណ៍ពីអង្គការជនរងគ្រោះស្តីពីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ចិច សុផា, ១២ ឧសភា ២០១០ និង D191.1.7 សេចក្តីសង្ខេបលើឯកសារបន្ថែមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ចិច សុផា, ៤ សីហា ២០១០។ D191.1.81 សេចក្តីសង្ខេប លើឯកសារបន្ថែមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី រាជ សារី, ៤ សីហា ២០១០។

¹⁴ D191.1.87 សេចក្តីសង្ខេបលើឯកសារបន្ថែមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សោម វណ្ណា, ៤ សីហា ២០១០។ D191.1.49 របាយការណ៍ពីអង្គការជនរងគ្រោះស្តីពីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឡុង ឈឿម, ៣០ មេសា ២០១០ និង D191.1.50 សេចក្តី សង្ខេបលើឯកសារបន្ថែមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឡុង ឈឿម។ (ទោះបីជាឯកសារទាំងនេះទាក់ទងនឹង ឡុង ឈឿម បង្ហាញថាគាត់បានរៀបការនៅក្នុងឃុំរាំងកេសីក៏ដោយ ក៏គាត់បាននិយាយថារូបគាត់បានរៀបការនៅក្នុងឃុំកំពង់ព្រះត្រង់ A5 នៃ D219/207 កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ឡុង ឈឿម, ២៥ កុម្ភៈ ២០១៥)។

¹⁵ D65.1.5b សេចក្តីសង្ខេបលើឯកសារបន្ថែមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ប៊ុត ឡើន, ៤ សីហា ២០១០ និង ជាបន្ទាប់មក បានបញ្ជាក់តាមរយៈរបាយការណ៍អនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ឯកសារលេខD219/647 ចុះថ្ងៃទី ១៨ មករា ឆ្នាំ២០១៦។

- គ. ភូមិកាច់រទេះ ក្នុងឃុំកំពង់ព្រៀង¹⁶ និង
- ឃ. ឃុំកំពង់ព្រះរួមបញ្ចូលទាំងភូមិថ្មី¹⁷។

7. សព្វអ បញ្ជាក់បន្ថែមទៀតថា ការយោងទៅលើ “ឧក្រិដ្ឋកម្មផ្សេងៗទៀត” នៅក្នុងកថាខណ្ឌ៦ នៃ ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបន្ថែម មិនមានគោលបំណងពង្រីកការស៊ើបអង្កេតឱ្យហួសពី វិសាលភាពដែលបានកំណត់ពីមុនដោយដីកាបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររបន្ថែមលើកទីបីរបស់សហព្រះ រាជអាជ្ញាឡើយ ប៉ុន្តែដើម្បីទទួលស្គាល់ថាការស៊ើបអង្កេតរួមបញ្ចូលមន្ទីរសន្តិសុខចំនួនពីរ - មន្ទីរ សន្តិសុខវត្តសម្តេច និងវត្តពោធិ៍លំដាប់- ដែលទំនងជាស្ថិតនៅក្នុងផ្នែកភាគឦសាននៃស្រុកសង្កែ និងដែលអាចជាផ្នែកមួយនៃតំបន់៤ ក្នុងអំឡុងពេលនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងថាតំបន់ទាំង អស់នោះស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ យឹម ទិត¹⁸។
8. ជាចុងក្រោយ សព្វអ យល់ឃើញថា មិនចាំបាច់ពង្រីកការស៊ើបអង្កេតដើម្បីរួមបញ្ចូលអាពាហ៍ ពិពាហ៍ដោយបង្ខំក្នុងស្រុកមោងឬស្សី និងស្រុកគាស់ក្រឡ ដូចដែលបានរៀបរាប់លម្អិតនៅក្នុងដី កាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យឡើយ¹⁹។ សព្វអ ស្វែងរកការស៊ើបអង្កេតមួយដែលតូចល្មម និងមាន ប្រសិទ្ធភាព និងជឿជាក់ថា “កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីមួយប្រកបដោយយុត្តិធម៌ អត្ថន័យ និងឆាប់ រហ័ស”²⁰ មិនចាំបាច់មានការស៊ើបអង្កេតរាល់រឿងរ៉ាវដែលបានចោទប្រកាន់ទាំងអស់ទាក់ទងនឹង អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងនៅក្នុងតំបន់នានាស្ថិតក្រោមអំណាចរបស់ យឹម

¹⁶ D191.1.18 របាយការណ៍ពីអង្គភាពជនរងគ្រោះស្តីពីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អ៊ុម ប៊ុនឈឿន, ១២ ឧសភា ២០១០ និង D191.1.20 សេចក្តីសង្ខេបលើឯកសារបន្ថែមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អ៊ុម ប៊ុនឈឿន, ៤ មេសា ២០១០។
¹⁷ D191.1.29 របាយការណ៍ពីអង្គភាពជនរងគ្រោះស្តីពីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ខឿន ចឹម, ៣០ មេសា ២០១០ និង D191.1.31 សេចក្តីសង្ខេបលើឯកសារបន្ថែមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ខឿន ចឹម, ៤ សីហា ២០១០។ D191.1.90 របាយការណ៍ពីអង្គភាពជនរងគ្រោះស្តីពីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ស្រី សៀម, ៣០ មេសា ២០១០ និង D191.1.92 សេចក្តីសង្ខេបលើឯកសារបន្ថែមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ស្រី សៀម, ៤ សីហា ២០១០។
¹⁸ D65.1.29b របាយការណ៍ពីអង្គភាពជនរងគ្រោះស្តីពីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សៀង ចាន់ថន, ៣០ មេសា ២០១០ និង D191.1.86 សេចក្តីសង្ខេបលើឯកសារបន្ថែមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សៀង ចាន់ថន, ៤ សីហា ២០១០។
¹⁹ សូមមើល ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរទី៣ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា, ២០ វិច្ឆិកា ២០០៨, កថាខណ្ឌ៦៨-៦៩។
²⁰ D272 ដីកាបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅពិនិត្យ, ៥ វិច្ឆិកា ២០១៥, កថាខណ្ឌ ១.១។
²¹ វិធាន៦៦ស្ទួន នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

ទិត ដើម្បីបញ្ឈប់អំពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនានាដែលមានរៀបរាប់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ១៣ និង១៤ ខាងក្រោមនោះឡើយ។

- 9. យ៉ាងណាក៏ដោយ កិច្ចស៊ើបសួរត្រូវតែពង្រីកដោយរួមបញ្ចូលនូវអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំក្នុងស្រុក សំឡូតផង ដោយសារមានហេតុផលនានាដូចបានចែងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទាំងឡាយខាងក្រោមនេះ។ ដូច្នោះ ដោយអនុលោមតាមវិធាន៥៣ និង ៥៥(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សព្វអ តាមរយៈឯកសារនេះ សូមធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម ដូចតទៅ៖

III. សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម

- 10. ការស៊ើបសួរដែលកំពុងបន្តធ្វើដោយការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ធ្វើនិទស្សន៍បានថា គូ ស្រុករប្រមាណជា៤០គូ ត្រូវបានបង្ខំឱ្យរៀបការនៅថ្ងៃទី២០ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៧៨ នៅកន្លែងអតីត មន្ទីរស្រុកសំឡូត ក្នុងស្រុកសំឡូត ដែលជាតំបន់១ នៃភូមិភាគពាយ័ព្យ នៅអំឡុងរបបកម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ²¹។ អាពាហ៍ពិពាហ៍ទាំងនេះត្រូវបាន តាម្នុក និង យឺម ទិត ធ្វើជាគណៈអធិបតី²²។
- 11. ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៨ ស្រុកសំឡូតគឺស្ថិតនៅក្រោមអំណាចរបស់ យឺម ទិត ដែលជាលេខាតំបន់²³ ក្នុង អំឡុងពេលមួយដែលគាត់ធ្វើជាគណៈភូមិភាគពាយ័ព្យផងដែរ²⁴។ យឺម ទិត បានផ្តល់សេចក្តីណែនាំ ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងរបាយការណ៍នានា²⁵ បានដឹកនាំ និងបានផ្តេងនៅក្នុងការប្រជុំ នានា

---

²¹ D219/62, កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ព្រាប កប, ៣ វិច្ឆិកា ២០១៤, A31, A44-47, A50-51 និង A59។
 D118/285 កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ណុប ធីម, ១២ សីហា ២០១៤, A73 ហើយ D219/298 កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ណុប ធីម, ០៧ ឧសភា ២០១៥, A6។

²² D219/62, កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ព្រាប កប, ៣ វិច្ឆិកា ២០១៤, A31, A44-47, A50-51 និង A59។
 D118/285 កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ណុប ធីម, ១២ សីហា ២០១៤, A73 ហើយនិង D219/298 កំណត់ ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ណុប ធីម, ០៧ ឧសភា ២០១៥, A6។

²³ D219/62, កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ព្រាប កប, ៣ វិច្ឆិកា ២០១៤, A44។ D118/285 កំណត់ហេតុនៃ ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ណុប ធីម, ១២ សីហា ២០១៤, A7។

²⁴ សូមអាន D1 ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលើកទី៣, ២០ វិច្ឆិកា ២០០៨, កថាខណ្ឌ ៣, ៥៨, ៦៧, ៩៤, និង ៩៥។
 D191 សេចក្តីសន្និដ្ឋានបន្ថែម, ២៤ មេសា ២០១៤, កថាខណ្ឌ៨។

²⁵ D118/285 កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ណុប ធីម, ១២ សីហា ២០១៤, A44, A51 និង A82។

តាមតំបន់/ស្រុក²⁶ ហើយបានផ្តល់យោបល់ដល់ពួកអ្នកតំណាងស្រុកនានា នៅក្នុងតំបន់១ នៅពេល មានការប្រជុំផ្សេងៗ ឬនៅក្នុងអំឡុងពេលទស្សនកិច្ចរបស់គាត់ទៅកាន់ទឹកនៃឆ្នេរនានា អំពីបញ្ហា ផ្សេងៗ រួមមាន “កម្មេចខ្លាំងដែលប្រឆាំងនឹងអង្គការ”²⁷ និងពីបញ្ហាដែលទាក់ទងនឹងសន្តិសុខ²⁸។ ដូច្នោះ គាត់មានអំណាចក្នុងការអនុវត្តនូវគោលនយោបាយទាំងឡាយ ដូចជា អាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយ បង្ខំនៃប្រជាជនស៊ីវិលក្នុងស្រុកសំឡូតនេះជាដើម។

- 12. ជាលទ្ធផល សពអ សូមស្នើថា កិច្ចស៊ើបសួរមួយត្រូវតែបានបើកធ្វើ ទាក់ទងនឹងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយបង្ខំក្នុងស្រុកសំឡូត ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ១៩៧៨ នៅពេល យឹម ទិត មានអំណាចនៅទូទាំងតំបន់១ ដោយរួមទាំងព្រឹត្តិហេតុនៅថ្ងៃទី២០ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៧៨ នោះផងដែរ។
- 13. សពអ មានមូលហេតុឱ្យជឿបានថា អង្គហេតុនានាដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ រួមបង្កើតឱ្យមាន ឧក្រិដ្ឋកម្មនានា ដែលស្ថិតនៅក្នុងយុត្តាធិការរបស់តុលាការនេះ រួមមាន តែមិនកំហិតត្រឹម ប៉ុណ្ណឹងទេ៖

ក. ការធ្វើទារុណកម្ម ជាការរំលោភ **ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ១៩៥៦** (មាត្រា ៥០០) ដែល ត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមមាត្រា៣(ថ្មី), ២៩(ថ្មី) និង៣៩(ថ្មី) នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំ ជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្មដែលបានប្រព្រឹត្តក្នុងរយៈ កាលនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ (ច្បាប់ អ.វ.ត.ក)²⁹ និង

ខ. ការធ្វើឱ្យទៅជាទាសករ, ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង, ការធ្វើទារុណកម្ម, ការរំលោភ សេពសន្តិវៈ, ការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញដោយមូលហេតុនយោបាយ និងអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងៗ

---

²⁶ D118/285 កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ណុប ធីម, ១២ សីហា ២០១៤, A55 ហើយនិង D219/298 កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ណុប ធីម, ០៧ ឧសភា ២០១៥, A14។

²⁷ D118/285 កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ណុប ធីម, ១២ សីហា ២០១៤, A55-56 និង A92 និង D219/298 កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ណុប ធីម, ០៧ ឧសភា ២០១៥, A16។

²⁸ D219/298 កំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ណុប ធីម, ០៧ ឧសភា ២០១៥, A22។

²⁹ ២៧ តុលា ២០០៤ (នស/រកម/១០០៤/០០៦)

ទៀត ដែលរួមបង្កើតបានជា ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ ដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសក្រោម មាត្រា៥, ២៩(ថ្មី) និង៣៩(ថ្មី) នៃច្បាប់ អ.វ.ត.ក។

- 14. សព្វអ មានមូលហេតុឱ្យជឿបានថា **យ៉ឹម ឆិត ហេវ តានិត, អេរ អាន ហេវ តារអាន, អ៊ឹម ថែម** និងមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់នៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យដទៃទៀត រួមទាំង **នួន ជា និង ខៀវ សំផន** បានប្រព្រឹត្ត បានរៀបចំផែនការ បានញុះញង់ បានបញ្ជា ឬបានជួយ និងបានទំនុកបម្រុង អំពើព្រហ្មទណ្ឌជាក់លាក់ ដូចបានរៀបរាប់ក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររប្រទេស និង នៅក្នុងដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលើកទីបី ជាបទល្មើសមានចែងក្នុងច្បាប់ អ.វ.ត.ក។ អំពើទាំងនេះគឺជាផ្នែកមួយនៃផែនការឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬសហកម្មឧក្រិដ្ឋកម្ម ដូចមានចែងក្នុងកថា ខណ្ឌ២១ នៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររប្រទេសរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១១³⁰ និងកថាខណ្ឌ ១៦ ដល់ ១៧ នៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលើកទីបី របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ចុះថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៨³¹។
- 15. សេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះ ត្រូវបានចុះហត្ថលេខាដោយសហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិតែម្នាក់គត់ អាស្រ័យ ហេតុនេះ សេចក្តីសន្និដ្ឋាននេះត្រូវធ្វើឡើងតាមវិធាន៧១(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ កំណត់ហេតុនៃ ការខ្វែងយោបល់គ្នានេះ ត្រូវបានដាក់នៅក្នុងសំណុំរឿងកសលសនៃការខ្វែងយោបល់គ្នាដែលបានរក្សា ទុកដោយក្រឡាបញ្ជីសហព្រះរាជអាជ្ញា អនុលោមតាមវិធាន៧១(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៥	លោក Nicholas KOUMJIAN សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិ	ភ្នំពេញ	

³⁰ D65 ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួររប្រទេសរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទាក់ទងទៅនឹងទីតាំងឧក្រិដ្ឋកម្មនានានៅក្នុង តំបន់១ និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញចំពោះខ្មែរក្រោម, ១៨ កក្កដា ២០១១។

³¹ D1 ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរលើកទី៣ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា, ២០ វិច្ឆិកា ២០០៨។